

مباحثی درباره‌ی روان - عصب‌شناسی

(نوروسایکولوژی)

www.ketab.ir

تألیف

دکتر سیدابوالقاسم مهری‌نژاد

www.ketab.ir

سرشناسه:	مهری نژاد، سید ابوالقاسم، ۱۳۴۴.
عنوان و نام پدیدآور:	مباحثی درباره‌ی روان - عصب‌شناسی: (نوروسایکولوژی) / تألیف دکتر سید ابوالقاسم مهری نژاد
مشخصات ناشر:	تهران: نشر قطره: دانشگاه الزهراء، ۱۳۹۰
مشخصات ظاهری:	۳۹۵ ص: مصور، جدول
فروست:	سلسله انتشارات: ۱۳۴۰. پزشکی: ۵
شابک:	978-600-119-410-8
وضعیت فهرست‌نویسی:	فیا
موضوع:	روان - عصب‌شناسی
شناسه‌ی افزوده:	دانشگاه الزهراء
رده‌بندی کنگره:	۱۳۹۰ م ۲ / ۹۴ م ۳۶۰ QP
رده‌بندی دیویی:	۶۱۲/۸
شماره‌ی کتابشناسی ملی:	۲۴۷۶۸۴۹

ISBN: 978-600-119-410-8

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۹-۴۱۰-۸

مباحثی درباره‌ی روان - عصب‌شناسی

دکتر سیدابوالقاسم مهری‌نژاد*

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۰

لیتوگرافی: طاووس رایانه

چاپ: نیکا

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

بها: ۸۵۰۰ تومان

* عضو هیئت علمی دانشگاه الزهرا تهران

این کتاب با همکاری دانشگاه الزهرا منتشر شده است.

تمام حقوق برای ناشران محفوظ است.

تکثیر تمام یا بخشی از این کتاب به هر شکلی

(به صورت صوتی، تصویری، الکترونیکی و...)

منوط به اجازه‌ی کتبی ناشران است.

خیابان فاطمی، خیابان ششم، پلاک ۳ تلفن: ۳-۵۱-۴۳۳۹۷۸۸

ونک، دانشگاه الزهرا تلفن: ۸۸۰۴۸۹۳۳

www.alzahra.ac.ir

www.GhatrehShop.com

Printed in the Islamic Republic of Iran

فهرست

۱۵	فصل اول: تحول تاریخی روان‌عصب‌شناسی
۱۵	تحول تاریخی روان‌عصب‌شناسی
۱۶	اولین تلاش‌ها برای فهم مغز
۱۶	فرضیه مغز
۱۷	مصریان
۲۰	یونانی‌ها
۲۱	مسئله مکان‌یابی عملکرد
۲۱	گالن و فرضیه بطنی
۲۳	مسائل مربوط به قابل دید نمودن ساختار مغز
۲۴	مسئله ذهن - بدن
۲۶	جمع‌ه‌شناسی
۲۶	یک نظریه در ارتباط با مکان‌یابی
۲۷	تلاش فلورنس در یک تجربه آزمایشگاهی برپایه کل‌گرایی
۲۹	شروع روان‌عصب‌شناسی مدرن: بروکا
۲۹	پیشینیان بروکا: گال و بوئیلاوند
۲۹	مورد تن
۳۱	مفهوم غلبه نیمکره‌ای
۳۱	نیمکره چپ و زبان
۳۳	کشف کرتکس حرکتی: هیتزیگ و فریش
۳۳	سایر کشفیات: ورنیکه
۳۳	کشف ورنیکه در مورد آفازی دریافتی
۳۴	مفهوم پردازش هم‌زمان

۳۵	فرضیه مربوط به نشانگان قطع ارتباط
۳۶	مفهوم تخصصی شدن نیمکره مکمل
۳۶	نقش نیمکره راست
۳۷	یک مثال از نشانگان قطع ارتباط
۳۷	آلکسیا بدون آگرافیا
۳۹	مکان‌یابی در مقابل کل‌گرانی
۳۹	محدودیت‌های مکان‌یابی: نقشه‌کش‌ها
۴۰	آشتی مجدد دو دیدگاه کل‌گرانی و مکان‌یابی
۴۰	مفهوم هاگلینگ - جکسون از سلسه مراتب
۴۲	سلسله مراتب به عنوان رشد تکاملی
۴۲	آسیب مغز به عنوان یک برگشت رشد تکاملی
۴۳	ظرفداری و تعصب دوباره روان‌عصب‌شناسی در اوایل قرن بیستم
۴۴	رویکرد روان‌سنجی به روان‌عصب‌شناسی
۴۴	مطالعات گروهی و تحلیل آماری
۴۵	نقش مستمر مطالعه موردی
۴۶	یافته‌های اخیر
۴۹	فصل دوم: روشهای تحقیق
۵۰	روش‌های کالبد شناختی
۵۰	شناسایی ارتباطات کالبد شناختی
۵۰	روش‌های استفاده از انتقال آکسوپلاسمیک
۵۲	بیوشیمی ساخت‌های بسیار کوچک
۵۲	روش‌های تصویربرداری روشنند
۵۳	پرتو نگاری مجسمه
۵۵	آنژیوگرافی مغزی و پنموانسفالوگرافی
۵۶	تصویربرداری توموگرافی کامپیوتری مغز
۵۷	تصویر برداری رزونانس مغناطیسی
۵۷	روش‌های اندازه‌گیری عملکرد
۵۸	روش‌های تصویربرداری کارکردی
۵۸	گردش خون مغزی ناحیه‌ای
۶۰	توموگرافی نشر پوزیترون
۶۲	توموگرافی کامپیوتری با گسیل یک فوتون
۶۳	تصویربرداری رزونانس مغناطیسی کارکردی

۶۳	مشکلات مربوط به تفسیر مطالعات تصویر برداری کارکردی
۶۵	روش‌های مربوط به فیزیولوژی اعصاب
۶۵	ثبت تک سلول
۶۵	الکتروانسفالوگرافی (برق نگاری مغز)
۶۷	پتانسیل‌های مربوط به رویداد
۶۸	قشر نگاری برقی (الکتروکورتیکوگرافی)
۷۱	مغز نگاری مغناطیسی
۷۱	روش‌های مطالعه آسیب‌های مغزی
۷۲	گسستگی عملکرد
۷۴	تفسیر گسستگی مضاعف و مجزا
۷۵	اختلالات همراه با آسیب مغزی
۷۵	گسستگی‌ها به عنوان دریچه‌ای در ساختار تشخیص و مکان یابی عملکرد
۷۷	محدودیت‌های تفسیر گسستگی‌ها
۷۸	مطالب بیشتر درباره منطق گسستگی و ارتباط
۷۹	برداشتن بافت عصبی رابط
۸۴	آزمایش آموباریتال سدیم
۸۴	تخصیص نیمکره‌ای و دست برتری
	استفاده از آزمایش آموباریتال سدیم در مدیریت جراحی عصبی در ارتباط با حمله‌های صرع
۸۵	موضعی
۸۵	روش آزمایش
۸۷	مطالعات مربوط به افراد دچار نابهنجاری‌های رفتاری و شناختی
۸۷	مطالعات درباره افراد عادی
۸۷	چکیده مطالعات برتری جانبی
۹۱	فصل سوم: عناصر سلولی و نوروشیمیایی مغز
۹۱	ساختمان سلول
۹۳	ساختار سلول‌های جانوری
۹۴	غشای پلاسمایی
۹۵	هسته
۹۵	شبکه آندوپلاسمی (شبکه درون سلولی)
۹۶	شبکه آندوپلاسمی صاف
۹۶	جسم گلژی
۹۷	لیزوزوم

۹۷	 میتوکندری
۹۸	 مکانیسم ورود و خروج مواد در سلول
۹۸	 مواد به سه طریق در سلول‌ها ورود و خروج می‌نمایند:
۹۹	 بافت چیست؟
۱۰۱	 نورون
۱۰۲	 کشف نورون و سیناپس
۱۰۷	 شکل انواع نورون‌ها
۱۰۷	 نروگلیا
۱۰۹	 مایع مغزی - نخاعی
۱۱۰	 بطن‌های مغزی
۱۱۱	 سد خونی - مغز
۱۱۳	 پرده‌های مغز
۱۱۴	 سوخت و ساز مغز
۱۱۵	 سیناپس
۱۱۷	 اجزای پیش‌سیناپسی
۱۱۸	 فضای سیناپسی (شکاف سیناپسی)
۱۱۹	 اجزای پس‌سیناپسی
۱۲۰	 غشای نورون و بار الکتریکی
۱۲۱	 پتانسیل عمل
۱۲۲	 سرعت هدایت موج عصبی
۱۲۳	 کارکرد سد خونی - مغزی
۱۲۳	 انتقال‌دهنده عصبی
۱۲۴	 آمین‌های زیستی
۱۲۴	 دوپامین
۱۲۵	 نوراپی نفرین و اپی نفرین
۱۲۶	 سروتونین
۱۲۷	 هیستامین
۱۲۷	 استیل کولین
۱۲۸	 انتقال‌دهنده‌های عصبی پپتیدی
۱۳۰	 انتقال‌دهنده‌های عصبی اسید آمینه‌ای
۱۳۳	 فصل چهارم: معاینه مغز
۱۳۳	 مفاهیم اساسی

۱۳۳.....	معاینه مغز.....
۱۳۷.....	آسیب مغزی و اندامی.....
۱۳۸.....	درباره اصطلاح‌شناسی.....
۱۳۹.....	ابعاد رفتار.....
۱۴۲.....	عملکردهای شناختی.....
۱۴۴.....	روان عصب‌شناختی و مفهوم هوش.....
۱۴۵.....	هوشیهر و سایر نمره‌های کلی یا مرکب.....
۱۴۷.....	طبقات کارکردهای شناختی.....
۱۴۸.....	کارکردهای دریافتی.....
۱۴۹.....	ادراک حس.....
۱۴۹.....	ادراک و ادراک‌پریشی (آگنوزیا).....
۱۵۲.....	حافظه.....
۱۵۳.....	چند سیستم حافظه.....
۱۵۴.....	حافظه آشکار.....
۱۵۴.....	مراحل پردازش حافظه.....
۱۵۸.....	فراموشی (یاد زدودگی).....
۱۶۰.....	جنبه‌ها و عناصر حافظه آشکار.....
۱۶۰.....	یادآوری در مقابل بازشناسی.....
۱۶۱.....	عناصر حافظه آشکار.....
۱۶۳.....	حافظه پنهان.....
۱۶۳.....	فراموشی.....
۱۶۴.....	تفکر.....
۱۶۶.....	عملکردهای گویا (بیانگر).....
۱۶۶.....	کنش‌پریشی یا آپراکسی.....
۱۶۸.....	اختلالات ساختاری.....
۱۶۸.....	آفازی.....
۱۷۲.....	متغیرهای فعالیت ذهنی.....
۱۷۳.....	هوشیاری.....
۱۷۴.....	توجه.....
۱۷۶.....	میزان فعالیت.....
۱۷۷.....	عملکردهای اجرایی.....
۱۷۸.....	متغیرهای تهیج‌پذیری یا شخصیتی.....

فصل پنجم: جغرافیای مغز.....	۱۸۱
جغرافیای رفتاری مغز.....	۱۸۱
آسیب شناسی مغز و عملکردهای روانشناختی.....	۱۸۴
ساختار مغز.....	۱۸۶
مغز پستی.....	۱۸۹
بصل النخاع.....	۱۸۹
تشکیلات شبکه ای.....	۱۹۰
پل مغزی.....	۱۹۲
مخچه.....	۱۹۳
مغز میانی.....	۱۹۴
مغز پیشین: ساختارهای دینسفال.....	۱۹۵
تالاموس.....	۱۹۶
مغز قدامی: هسته های قاعده ای.....	۲۰۱
سیستم لیمبیک.....	۲۰۷
آمیگدال.....	۲۰۷
کرتکس کمر بندی.....	۲۱۲
هیپو کامپ.....	۲۱۳
کرتکس مغز.....	۲۱۴
کرتکس مغز و رفتار.....	۲۱۶
نابینایی و مسائل همراه با آن.....	۲۱۶
ادراک پریشی دیداری و سایر انحراف های دیداری.....	۲۱۷
ادراک پریشی چهره ای.....	۲۲۰
دو سیستم ادراک دیداری.....	۲۲۲
کرتکس ارتباطی خلفی و اختلالات آن.....	۲۲۳
نقص هایی که از آسیب های خلفی نیمکره چپ ناشی می شوند.....	۲۲۷
نقص های ناشی از آسیب های نیمکره خلفی راست.....	۲۲۹
لوب های گیجگاهی و اختلالات آن ها.....	۲۳۵
حافظه در لوب گیجگاهی و اختلالات همراه با آن.....	۲۳۹
کرتکس قدامی (پیش مرکزی): اختلالات لوب پیشانی.....	۲۴۰
بخش پیش مرکزی.....	۲۴۱
بخش پیش حرکتی.....	۲۴۲
بخش پیش پیشانی.....	۲۴۳

۲۴۵	زیر بخش‌های فرعی پیش‌پیشانی
۲۴۷	جانبی شدن عملکردهای لوب پیشانی
۲۴۹	کرتکس پیش‌پیشانی و توجه
۲۵۰	کرتکس پیش‌پیشانی و حافظه
۲۵۳	کرتکس پیش‌پیشانی و عملکردهای شناختی
۲۵۶	مسائل رفتاری که همراه با آسیب پیش‌پیشانی است
۲۵۹	محدودیت‌های بالینی موقعیت‌های عملکردی
۲۶۳	فصل ششم: زبان
۲۶۴	ویژگی‌های زبان
۲۶۵	تحول زبان کودکان: طبیعت در مقابل تربیت
۲۶۸	اختلالات زبان: مفهوم آفازی
۲۶۹	آفازی بروکا
۲۷۲	آفازی ورنیکه
۲۷۵	آفازی کلی
۲۷۵	آفازی بین قشری
۲۷۶	سایر اختلالات زبان مرکزی
۲۷۷	کاربرد فرضیه نشانگان قطع ارتباط در مورد اختلالات زبان
۲۸۰	مؤلفه‌های اصلی عملکرد زبان
۲۸۰	ادراک واژه شنیداری
۲۸۵	بازیابی واژه
۲۸۷	تولید و ادراک جمله
۲۸۹	تولید گفتار
۲۹۶	اختلال خواندن اکتسابی
۳۰۰	هجی کردن
۳۰۳	سایر نظریه‌ها
۳۰۴	نیمکره راست و زبان
۳۰۶	عدم تقارن کالبدشناختی نیمکره‌ها
۳۱۰	تکامل زبان بشر
۳۱۳	فصل هفتم: هیجان
۳۱۳	هیجان
۳۱۸	نظریه‌های مربوط به روابط بین مغز و هیجان
۳۱۹	نظریه جیمز - لانگ دربارۀ هیجان

۳۲۱	نظریه کانن - بارد
۳۲۳	اهمیت هیپوتالاموس در هیجان
۳۲۶	مدار پایز
۳۲۷	دومسیری که تجربه هیجانی را میانجی گری می کنند
۳۲۷	مدار
۳۲۸	مشکلات مربوط نظریه پایز
۳۳۲	نشانگان کلور - بیوسی
۳۳۲	ترس کاهش یافته
۳۳۲	تابینایی روانی
۳۳۳	تغییر در رفتار جنسی
۳۳۳	تفسیر نشانگان کلور - بیوسی : نقش اصلی آمیگدال در هیجان
۳۳۶	مفهوم سیستم لیمیک
۳۳۷	ساختارهای سیستم لیمیک
۳۳۷	هیپوکامپ، شکنج پاراهیپوکامپ و شکنج کمر بندی
۳۳۸	سپتوم (دیواره)
۳۴۱	فرضیه مغز سه گانه
۳۴۲	مشکلات مربوط به مفهوم سیستم لیمیک
۳۴۵	مبنای عصبی ترس آموخته شده به عنوان سیستم الگو
۳۴۵	فواید مطالعه ترس
۳۴۶	شرطی سازی ترس
۳۴۷	ساختارهای مهم برای ترس شرطی شده
۳۴۷	مسیر شنوایی
۳۴۹	نقش اصلی آمیگدال (بادامه)
۳۵۰	هسته های مرکزی آمیگدال و هدایت پاسخ - ترس شرطی
۳۵۲	هسته جانبی آمیگدال (بادامه)
۳۵۳	نقش کرتکس شنوایی در ترس شرطی شده
۳۵۵	عملکرد مربوط به دو مسیر
۳۵۶	شرطی سازی محیطی و هیپوکامپ
۳۵۷	آمیگدال: رابطه بین اطلاعات دنیای پیرامون و پاسخ هیجانی
۳۵۹	عمومیت بین گونه ها درباره نقش آمیگدال در شرطی سازی ترس
۳۶۰	حافظه هیجانی
۳۶۰	حافظه هیجانی و حافظه هیجان

۳۶۱.....	سیستم‌های مغزی که حافظه هیجانی و حافظه هیجان را هدایت می‌کنند.....
۳۶۲.....	کرتکس و هیجان.....
۳۶۲.....	کرتکس و خلق.....
۳۶۴.....	کرتکس و درک و تفسیر هیجان.....
۳۶۵.....	درک حالت‌های هیجانی صورت.....
۳۶۶.....	درک شوخی.....
۳۶۷.....	درک موقعیت‌های هیجانی.....
۳۶۹.....	کرتکس و اظهارات هیجانی.....
۳۶۹.....	آهنگ و لحن کلام.....
۳۷۰.....	بیان چهره‌ای.....
۳۷۱.....	لوب گیجگامی و هیجان.....
۳۷۲.....	تعامل کرتکس و آمیگدال در هدایت و پردازش عالی هیجان.....
۳۷۴.....	تأثیرات آمیگدال بر کرتکس.....
۳۷۴.....	تأثیر مستقیم آمیگدال بر کرتکس.....
۳۷۷.....	برانگیختگی ایجاد شده توسط آمیگدال.....
۳۷۸.....	پسخوراند جسمی.....
۳۷۹.....	ادغام کرتکس و آمیگدال.....
۳۷۹.....	قشر پیشانی میانی به عنوان رابط بین قشر حسی و آمیگدال.....
۳۸۲.....	کرتکس پیشانی حلقه‌ای و حافظه فعال هیجانی.....
۳۸۵.....	هیجان و تجربه خودآگاه.....
۳۸۶.....	ضرورت‌های موجود برای تجربه خودآگاه هیجان.....
۳۸۷.....	انگیختگی کرتکس توسط آمیگدال.....
۳۸۹.....	منابع انگلیسی.....